

OKRESNÁ PROKURATÚRA NÁMESTOVO
Hviezdoslavovo námestie 213, 029 01 Námestovo

Pd 159/2012-7

V Námestove 25.01.2013

**Mestské zastupiteľstvo
Mesta Námestovo
Námestovo**

Miestsky úrad v Námestove	Režimové štáto: 434
Číslo spisu:	Dátum dňa: 29. 1. 2013
Registratúrna značka:	Značka rozhodnutia: Lehotná obdobie:
Prílohy:	Výdavky: 5 eur.

08

Vec: Protest prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 a § 25 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre

Podľa § 22 odsek 1 písmeno a) bod 2 a § 25 zákona číslo 153/2001 Z.z. o prokuratúre v platnom znení podávam

protest prokurátora

proti § 2, § 3, § 4, § 5, § 6 ods. 2, § 7, § 8 všeobecne záväzného nariadenia Mesta Námestovo č. 5/1996 o usmerňovaní obchodnej činnosti na území mesta Námestovo.

Podľa § 22 ods. 2 písm. i) zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre navrhujem všeobecne záväznú nariadenie v označenej časti zrušiť, pretože ním bolo porušené ust. § 6 ods. 1, § 4 ods. 3 písm. d), i) zákona č. 369/1990 Zb o obecnom zriadení, § 15 ods. 1 a 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Zb. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb.

Podľa § 25 ods. 2 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa Občianskeho súdneho poriadku, ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväznú nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo

veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

O d ô v o d n e n i e

Dňa 26.11.2012 bol tunajšej prokuratúre doručený podnet p. Pavla Pachníka na preskúmanie súladu všeobecne záväzného nariadenia mesta Námestovo č. 5/96 o usmerňovaní obchodnej činnosti na území mesta Námestovo (ďalej len „VZN“) so zákonom.

Za účelom vybavenie podnetu bol z mesta Námestovo vyžiadaný kompletný na vec sa vzťahujúci spisový materiál, z ktorého bol zistený nasledovný skutkový stav:

Mestské zastupiteľstvo mesta Námestovo na svojom zasadnutí konanom dňa 02.05.1996, s pokračovaním dňa 09.05.1996 prijalo všeobecne záväzné nariadenie o usmerňovaní obchodnej činnosti na území mesta Námestovo. Uvedené všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené uznesením č. 27/96, avšak zo zápisnice zo zasadnutia mestského zastupiteľstva nie je zrejmé, koľko poslancov hlasovalo za prijatie všeobecne záväzného nariadenia. Nie je preto možné v súčasnosti zistiť, či bolo schválené zákonom požadovanou väčšinou poslancov mestského zastupiteľstva. Nariadenie bolo vyvesené na úradnej tabuli dňa 14.05.1996 a účinnosť nadobudlo dňa 01.06.1996.

Ako vyplýva zo samotného VZN, mesto upravilo danú problematiku všeobecne záväzným nariadením podľa § 6 a § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 4 ods. 3 písm. d) zákona o obecnom zriadení, obec pri výkone samosprávy usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci.

Podľa § 4 ods. 3 písm. i) (do 30.06.2006 písm. h) zákona o obecnom zriadení, obec pri výkone samosprávy plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská.

V § 2 „povoľovanie predajného a prevádzkového času“ VZN v ods. 1 upravilo, že *Mesto Námestovo prostredníctvom príslušného oddelenia MsÚ v Námestove povoľuje predajný a prevádzkový čas v súlade s VZN o predajnom a prevádzkovom čase č. 3/95. V ods. 2 VZN upravilo, že pri povoľovaní predajného alebo prevádzkového času mestský*

úrad dbá, aby boli uspokojené potreby obyvateľov mesta a preto stanovuje a) všeobecný predajný alebo prevádzkový čas v prevádzkových jednotkách je od 6.00 – 22.00 hodín, v prevádzkových jednotkách predávajúcich základné potraviny, minimálne však do 17.00 hod., b) skrátenie predajného času pred 17.00 hod. resp. predĺženie po 22.00 hod môže prevádzkovateľ navrhnúť po písomnom odsúhlasení poslancov MsZ za príslušný volebný obvod. Podľa ods. 3 citovaného paragrafu, podnikateľ je povinný písomne navrhnúť predajný alebo prevádzkový čas na odsúhlasenie mestskému úradu najneskôr 48 hodín pred otvorením prevádzkovej jednotky.

V zmysle ust. § 4 ods. 3 písm. i) zákona o obecnom zriadení obec pri výkone samosprávy plní aj úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce, ďalej určuje **nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb**, pričom nariadenie prijíma obecné zastupiteľstvo za podmienok uvedených v § 6 a § 11 zákona o obecnom zriadení. Oprávnenia mesta na úseku ochrany spotrebiteľa sú v § 4 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. vymedzené taxatívne (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Svzn 1/2010, zo dňa 01.07.2010).

Mesto Námestovo si v § 2 VZN prisvojilo právomoc, ktorá mu zo zákona nevyplýva, konkrétne právomoc individuálne odsúhlasovať predajný alebo prevádzkový čas a VZN zakotvilo s tým súvisiacu povinnosť podnikateľa, najneskôr 48 hodín pred otvorením prevádzkovej jednotky, takýto čas písomne navrhnúť na odsúhlasenie mestskému úradu (ods. 3). Platná právna úprava však neumožňuje mestu, aby rozhodovalo individuálnym právnym aktom o konkrétnom čase predaja a prevádzky služieb u konkrétneho podnikateľa. Rovnako platná právna úprava neoprávňuje mesto takýto čas v individuálnych prípadoch predlžovať, resp. skracovať tak, ako to mesto zakotvilo v ods. 2. Mesto je oprávnené stanoviť všeobecné pravidlá predajného či prevádzkového času, nie ukladať konkrétne povinnosti subjektom podnikajúcim v jeho územnom obvode.

V uvedenom ustanovení VZN je rovnako zakotvené, že prevádzkovateľ môže predĺženie, resp. skrátenie predajného času navrhnúť po „písomnom odsúhlasení poslancov MsZ za príslušný volebný obvod“. Uvedené ustanovenie je zmätočné a nie je z neho zrejmé, ktorý volebný obvod je príslušný, rovnako sa jedná o oprávnenie poslancov, ktoré nemá zákonný podklad.

V § 3 „uzavretie prevádzkovej jednotky“ VZN upravilo, že *postup pri uzavretí prevádzkovej jednotky fyzických a právnických osôb podnikajúcich v oblasti obchodu, služieb a cestovného ruchu je nasledovný: Dlhodobé uzavretie prevádzkovej jednotky nad 24 hodín je majiteľ, prípadne vedúci prevádzkarne, povinný nahlásiť na mestský úrad najneskôr 3 dni pred plánovaným uzavretím. Podnikateľ je povinný vyvesiť oznámenie o uzavretí prevádzkovej jednotky s písomným povolením mestského úradu 48 hodín pred uzavretím prevádzkovej jednotky. Oznámenie o uzavretí prevádzkovej jednotky obsahuje: dôvod uzavretia, doba uzavretia od-do, oznámenie o náhradnom predaji, podpis podnikateľa, pečiatka a podpis zástupcu mestského úradu. V § 4 „náhradný predaj“* VZN upravilo, že *v prípade uzavretia prevádzkovej jednotky fyzickej alebo právnickej osoby podnikajúcej v oblasti predaja základných potravín vzniká pre podnikateľa povinnosť zabezpečiť náhradný predaj a oznámiť to na MsÚ. Náhradný predaj znamená: Zabezpečenie predaja potravín v danom zariadení v obmedzenej dobe, zabezpečenie rozšíreného množstva základných potravín v najbližšom zariadení. Mestský úrad môže upustiť od zabezpečenia náhradného predaja.*

Na uvedenú úpravu mesto nemá zákonné zmocnenie a zároveň mesto ukladá povinnosti osobám podnikajúcim na jeho území nad rámec zákona. Povinnosti pri uzavretí a zrušení prevádzkarne sú upravené v ust. § 15 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, v zmysle ktorého pri dočasnom uzavretí

prevádzkarne je predávajúci povinný na mieste, kde je uvedená prevádzková doba, označiť začiatok a koniec uzavretia prevádzkarne, a to najneskôr 24 hodín pred dočasným uzavretím prevádzkarne za predpokladu, že prevádzkareň je uzavretá dlhšie ako jeden deň. Pri zrušení prevádzkarne je predávajúci povinný informovať najneskôr sedem dní pred zrušením prevádzkarne umiestnením oznamu v prevádzkarni na mieste, kde je uvedená prevádzková doba, o tom, kde a kto je povinný vyrovnať záväzky voči spotrebiteľom, najmä kde môže spotrebiteľ uplatniť svoju reklamáciu, a o dátume zrušenia prevádzkarne. Predávajúci o tom, zároveň písomne informuje obec, na ktorej území je prevádzkareň umiestnená. Obec je povinná na požiadanie tieto informácie poskytnúť spotrebiteľovi.

Uloženie povinnosti podnikateľom zo strany mesta v § 3 a 4 VZN nemá oporu v zákone. Rovnako mestu neprináleží povoľovať uzavretie prevádzkovej jednotky, či rozhodovať od upustenia od zabezpečenia náhradného predaja. Uvedená úprava vo VZN je v rozpore s ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení a s § 4 ods. 3 písm. d) a i) zákona o obecnom zriadení.

V § 5 „porušenie verejného poriadku a znečisťovanie životného prostredia“ VZN v ods. 1 upravilo *oprávnenie mestského úradu na základe rozhodnutia (uznesenia) MsZ skrátiť podnikateľovi prevádzkový čas v prípade, že podnikateľská činnosť a dôsledky tejto činnosti ovplyvňujú verejný poriadok*. V ods. 2 je zakotvené, že *v prevádzkových jednotkách umiestnených v budovách je zakázané predávať alkoholické nápoje na konzumáciu smerom do verejného priestranstva, ak nie je prispôsobené na tento účel (záhradné reštaurácie, terasa)*.

Ako bolo uvedené vyššie, zákon o obecnom zriadení neopravňuje mestské zastupiteľstvo a mestský úrad rozhodovať o skrátení prevádzkového času konkrétnemu podnikateľovi. Takáto úprava zasahuje navyše aj do práva podnikania zaručeného čl. 35 ods. 1 Ústavy SR. Pravidlá času predaja a prevádzky môže mesto upraviť len všeobecne záväzným nariadením mestského zastupiteľstva.

V ods. 2 je upravený zákaz predávať alkoholické nápoje na konzumáciu smerom do verejného priestranstva, ak nie je prispôsobené na tento účel. Uvedená úprava nie je jasná a zrozumiteľná, nie je z nej zrejmé, čo zahŕňa pojem „verejné priestranstvo“ a „prevádzkové jednotky umiestnené v budovách“ a je aj v rozpore s ust. § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Zb. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb z dôvodu, že obce (mestá) môžu obmedziť alebo zakázať predaj, podávania alebo požívanie alkoholických nápojov, avšak len v určitých hodinách alebo dňoch a nie neobmedzene.

V § 6 ods. 2 „spoločné ustanovenia“ VZN je upravená *povinnosť podnikateľa umiestniť na viditeľnom mieste odsúhlasenú predajnú alebo prevádzkovú dobu, obchodné meno, sídlo podnikateľa*. Uvedená úprava VZN je v rozpore s ust. § 30 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, v spojení s ust. § 15 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, ktoré upravujú spôsob označenia prevádzkarne.

V zmysle § 7 VZN **„kontrolná činnosť“**, *kontrolnú činnosť nad dodržiavaním všeobecne záväzného nariadenie vykonávajú mestská polícia, pracovníci MsÚ, poslanci MsZ a členovia komisie pre podnikanie, obchod a cestovný ruch*. Nakoľko úprava v predchádzajúcich článkoch v značnej časti nepatrí do pôsobnosti územnej samosprávy, subjekty uvedené v uvedenom ustanovení nie sú oprávnené vykonávať kontrolnú činnosť nad dodržiavaním VZN. Napríklad zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa

a o zmene zákona o priestupkoch v ust. § 19 a nasl. upravuje pôsobnosť orgánov verejnej správy vo veciach ochrany spotrebiteľa.

Mesto Námestovo vo VZN č. 5/1996 o usmerňovaní obchodnej činnosti upravilo problematiku povoľovania predajného a prevádzkového času, uzavretia prevádzkovej jednotky a porušenia verejného poriadku a znečisťovania životného prostredia. Mesto však neuplatnilo svoju normotvornú právomoc vymedzenú Ústavou SR, ale konalo nad rámec svojej právomoci. Vo VZN uložilo povinnosti, ktoré nemajú oporu v zákone a nie sú v medziach zákona. Ustanovenie povinnosti a hrozba sankcií za nesplnenie týchto povinností podľa § 8 VZN je v rozpore so zákonom, pretože subjekty, na ktoré sa VZN vzťahuje, sú nútené konať niečo, čo zákon neukladá, resp. čo je v rozpore so zákonom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem všeobecne záväzné nariadenie Mesta Námestovo č. 5/1996 o usmerňovaní obchodnej činnosti na území mesta Námestovo v označenej časti zrušiť.

JUDr. Jana Vajzerová
prokurátorka okresnej prokuratúry